

SETKÁVÁNÍ

Brněnský evangelický měsíčník

2022 / 4

Když Hospodin viděl, že Lea není milována, otevřel její lůno.
Ráchel však zůstala neplodná.

Gn 29, 31

HESLO NA DUBEN 2022

*Marie Magdalská šla k učedníkům a oznámila jim:
Viděla jsem Pána a toto mi řekl.*

Jan 20,18

ÚVODNÍK

Text úvodníku je inspirován perikopou určenou pro druhou postní neděli (Mt 15, 21-28). Popisuje příběh, který se odehrál za hranicemi Palestiny, ve kterém se na Ježíše obrátila jedna kananejská žena s prosbou o uzdravení své dcery. Zamyšlení nad tím, shrnuté do 4 impulsů, zaznělo na úvod seniorátní konference 12. března.

1. impuls: Starozákonní Izraelci neměli mít nic společného s pohany. To znamená se všemi cizinci, kteří je obklopovali či dokonce okupovali. Ježíš ale překračoval tyto hranice mezi lidmi, postavené z náboženských i etnických důvodů. On přišel pro všechny. Pro všechny je chleba dost! Není tedy nikdo, kdo by z důvodu svého původu neměl mít naději v Boží milosrdenství.

Jestliže Ježíš překračuje hranice mezi Židy a pohany, otevírá náš zájem také k dění mimo svůj lid, mimo církve. Je tedy v souladu s Ježíšovým příkladem otevírat se cizincům i nečlenům církve. Nedívejme se na tyto lidi jen jako na potenciální cíle naší misie, ale nezapomínejme na ně především naší láskou, solidaritou a milosrdenstvím.

2. impuls: Máme být vnímaví k potřebám trpících kolem nás i v celém světě. Naše poslání není jen pěstovat si své sbory, svou církev, abychom se v ní cítili dobře. Abychom si šli svou cestou bez ohledu na to, co se děje kolem nás. Nenaváděli Ježíše i jeho vlastní učedníci, aby se té kananejské ženy nějak rychle zbavil, snad i proto, aby si mohli jít po svých? Aby se mohli věnovat svým bohumilým úkolům? Aby se přitom nemuseli nějak omezovat?

Nebudeme-li se tedy otevírat potřebným, i za cenu různých omezení v našem životním komfortu, budeme nejen nevěrohodným společenstvím pro naše okolí, ale nebudeme ani plnit vlastní poslání Kristovy církve. To si máme připomínat právě v postním období. Dnes, bez ohledu na období církevního roku, to je ještě aktuálnější ve výzvě pomoci Ukrajincům, kteří utíkají před hrůzami války.

3. impuls: V příběhu zvláště vystupuje Ježíšovo mlčení na první prosbu té ženy. Je poctivé si přiznat, že si můžeme ledacos domýšlet, ale ve skutečnosti nevíme a snad ani nemáme vědět, proč Ježíš mlčí, když se na něj ta žena obrátí. Evangelista to nijak nevysvětluje. Můžeme se domnívat, že tím odmítá její prosbu. Možná zkouší její víru. Možná ji chce k něčemu

dovést. Třeba tím chce někam dovést své učedníky. Třeba to je signál pro nás, abychom nerezignovali, když se nám zdá, že mlčí a nereaguje na to, co námi tak cloumá. Možná jen nevidíme a rozpoznáme to později. Věříme tomu, že v každé době slyší náš hlas. Neztrácejme tedy důvěru v něj a v tom si berme příklad z té kananejské ženy.

4. impuls: Ta žena nám může být příkladem víry, která se nedá odradit mlčením ani odmítnutím, navíc docela ponižujícím odmítnutím. Na jejím příkladu vidíme, jak se máme chovat, když se nám zdá, že Bůh mlčí. Ukazuje nám víru v nejlepší slova smyslu křesťanskou. Není to víra sobecká, sledující vlastní prospěch, nebo na úkor druhých. Spoléhá na to, že Božího milosrdenství je dostatek pro všechny.

To je centrem celého příběhu, že Boží plán záchrany tu je skutečně pro celý svět. A my v něm nemusíme být jen pasivními příjemci.

Modlitba

Pane, chválíme tě, že ses smiloval a vyslyšel volání té ženy. Jsme tím povzbuzeni. Prosíme tě, pomáhej nám, abychom i my s důvěrou za tebou přicházeli a tebe volali, protože tobě není lhostejný nikdo, kdo trpí a pláče. Prosíme tě, smiluj se nad trpícími Ukrajinci. Otevírej nám oči a dávej sílu, abychom nacházeli účinnou pomoc všem trpícím tou nesmyslnou válkou. Prosíme, ať ta válka skončí. Amen

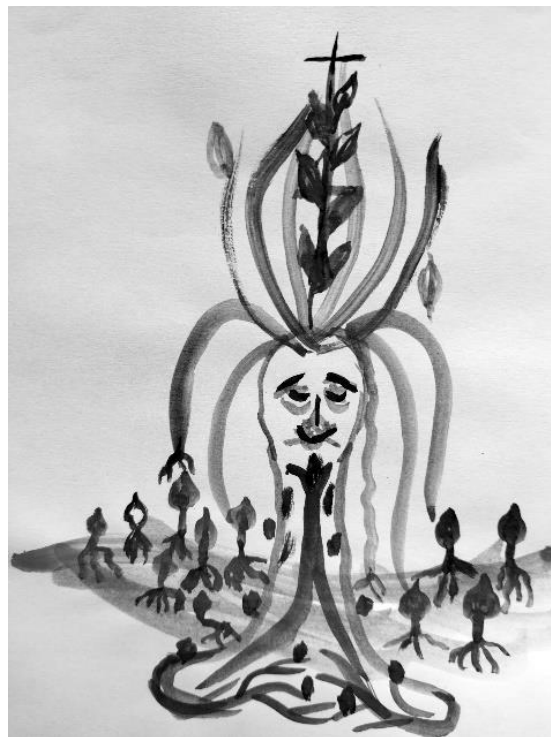
Vladimír Zikmund

Předvelikonoční zamyšlení

Přiznám se, že Velikonoce prožívám niterněji a pokorněji než Vánoce. Bude to tím, že Velikonoce, ať chceme či nechceme, jsou spojeny se smrtí. Fyzickou smrt si představuji jako dámu s vážnou tváří v tmavých dlouhých šatech se zlatými šperky, která přikryje moje opotřebované, vyčerpané tělo měkkým sametem a zbaví ho veškeré bolesti.

Ale co duše? S tou byl odjakživa problém. O Velikonocích si připomínám, že Ježíš se za mě obětoval. Cítím to jako velký závazek a odpovědnost. Když jsem vykoupená z hříchu, měla bych se podle toho také chovat.

Někdy mám dobrý úmysl, ale po čase zjistím, že jsem tím někomu ublížila, a

to mě trápí. Až se bude moje duše zpovídat ze svých hříchů, bude to dlouhá a nesouvislá řeč. Doufám, že Bůh je nejen milostivý, ale má také smysl pro humor. To mě uklidňuje. Přeji všem požehnané Velikonoce.

Marie Melicharová

BYLO

Setkání kurátorů brněnského seniorátu

Setkání proběhlo 19. února, a to presenčně! Omluvených bylo málo, a naopak přijelo několik přizvaných starších. Radost z osobního setkání byla velká, protože přidaná hodnota stisků rukou a neformálních rozhovorů před zahájením, během oběda i chvíli po skončení je nevyčísitelná.

V úvodní pobožnosti zazněla úvaha o nevystižitelnosti Božího jednání. Bůh, i když vyhlašuje trest pro zjednání spravedlnosti a průchod práva, hledí na obrácení a nápravu provinilého a netrvá na neměnné realizaci vyhlášeného trestu.

Program byl pečlivě připraven seniorátním kurátorem Vladimírem Zikmundem a byl věnován rozhovoru o životě sboru a poslání kurátorů/kurátorek. Rozhovor byl rozčleněn do sedmi bodů. Předcházelo vzájemné představení, při němž se ukázalo, že naprosto převažující část přítomných je v důchodovém věku. Skupina, která dorůstala v „péči“ církevních tajemníků. Nejen ze zákona o odluce církve od státu, ale i z této přicházející generační obměny lze očekávat změny v řízení sborů.

Začínalo se, jak jinak, důsledky opatření proti šíření pandemických virových onemocnění. Všeobecně se konstatovalo, že dopad na sborový život byl značný a převážně nepříznivý. Na změny ve společenském životě takového rázu jsme nebyli připraveni a vyrovnávali jsme se s nimi obtížně. Řada kurátorů vyzvedla obětavost farářů/farářek, kteří se snažili udržet povědomí o sborovém společenství sborovými dopisy, on-line prací s mládeží, biblickými hodinami, přenosy bohoslužeb. Všeobecně se konstatovalo, že návrat ke stavu před epidemií nenastal a asi ani nenastane – situace se změnila. Jako jeden z viditelných obrazů je i způsob vysluhování svaté večeře Páně.

Dále se společenství věnovalo rozhovoru o tom, jak se ve sborech projednával dokument synodní rady, který měl podnítit diskusi o budoucnosti sboru, úvahy o strategickém plánu, o tom, co nyní a jak dál. Spolu s tím se vyměňovaly zkušenosti se žádostmi o (mini)granty a jejich využití a s kampaní „5 % a hlavu vzhůru“. Ukázalo se, že konstruktivní diskuse o budoucnosti sboru někde probíhala velmi intenzivně, byla často spojená s několika mimořádnými (i výjezdními) jednáními staršovstva.

Jinde zůstala v šuplíku. Obdobně je to se schopností formulovat grantový projekt – někde to jde, jinde se neví, jak na to. Ale obecně se ukázalo, že rozhovory o hospodaření sborů, o nárůstu provozních nákladů i strmém růstu příspěvku do personálního fondu vedly ke zvýšení povědomosti o odpovědnosti za sbor a k navýšení finančních příspěvků členů sborů. Diskutovalo se při tom jak o revizi sborových kartoték, tak o pojetí sbírek, kde se objevila myšlenka, že by měly mít mnohem výrazněji charakter sdílených prostředků – např. sbírky ze shromáždění, kdy je vysluhována VP, by mohly být určeny na charitativní fond Diakonie ČCE apod.

„Z čeho máme obavy a co nám dělá radost.“ Obavy jsou. Obdobné a mnohé. Otazník je nad reorganizací seniorátů a slučováním sborů, kde stávající modely narážejí a třeba budou ještě revidovány. Ale projektů, které se daří, je také celá řada. Opravy sborových objektů, dobrá práce s mládeží, pozvání lidí „z venku“ do sborových prostor, spolupráce s Diakonií a nové projekty.

A co by pomohlo kurátorům? Shodli jsme se na tom, že by měli dostat manuál, kde by byly shrnuty základní povinnosti péče o majetek sboru a kde by byly také uvedeny poznámky a povzbuzení pro řízení práce a zásady dobré spolupráce. Byla rovněž zmíněna možnost supervize, nazval bych to starším termínem – potřeba pastorační péče o presbytery, i když jsou to oni, kdo by měli vykonávat pastorační práci ve sboru.

Shrnutí: Radostné setkání s výborným programem a bohatou diskusí. Naděje pro další dny tu je!

Jaroslav Kučera, kurátor Brno II

400 let od mučednické smrti Jana Beránka

Neboj se toho, co máš vytrpět. Hle, ďábel má některé z vás uvrhnout do vězení, abyste prošli zkouškou, a budete mít soužení po deset dní. Buď věrný až na smrt, a dám ti vítězný věnec života.

Zjevení 2, 10

Vážení spoluobčané, milé sestry a milí bratři!

Chceme si dnes připomenout událost, ke které došlo před 400 lety na místě, kde právě stojíme. Při přebírání panství Ždánoc, které bylo zkonfiskováno pánům z Kounic, zde polští kozáci pro výstrahu upálili staříckého kněze místního sboru Jednoty bratrské Jana Beránka. Stalo se tak 17. března 1622.

Proč byl Jan Beránek veřejně zbit a upálen? Proto, aby ždánští obyvatelé dostali strach a vzdali se své víry, která byla v něčem odlišná než víra jejich

nového panovníka. Upálení bylo chápáno jako společenská očista od toho, co je nebezpečné, škodlivé a rozkladné. Bratři tu však víc jak sto let pokojně žili, pracovali, slavili bohoslužby, obdělávali pole, pečovali o vinohrady a nikomu neškodili. Byla jich tu dokonce většina. Ale jejich dosavadní pán a příznivec Karel z Kounic byl jako účastník stavovského povstání odsouzen k smrti a uvězněn v Brně na Špilberku. Nakonec dostal od císaře milost a zbaven majetku mohl odejít do Slezska.

Bratr Jan Beránek však nikam neodešel a podobně jako katolický farář v Lidicích zůstal se svým stádem a přinesl oběť nejvyšší.

Náboženská svoboda byla pro tehdejší lidi něčím, čemu se museli teprve učit. Obecně se totiž mělo za to, že je-li jeden Bůh, musí být také jen jedna pravda a jedna církev. Ale v království českém tomu tak již dvě stě let nebylo, a přece tu lidé žili v relativním míru a pokoji. Na Moravě působilo současně asi osm církví a nikomu to nebylo na škodu.

Odlišnost ve víře však nebyla tehdy - a není ani dnes - jen otázkou úzce náboženskou. Různost víry znamenala a stále znamená i různost názorů politických, hospodářských a společenských. Dnes víme, že tato různost je prospěšná, nutná a potřebná. Jsou to právě názorové odlišnosti, co přináší vzájemný rozhovor, nové otázky, společné hledání a nové odpovědi. Z tohoto pokojného, ale zdravého soupeření vzešla dnešní demokracie, svoboda projevu, vzájemná tolerance a svobodná konkurence.

Morava byla na přelomu 16. a 17. století, tedy v době, kdy zde působil Jan Beránek, vzácným příkladem náboženské, a tedy i názorové svobody,

takže se sem utíkali lidé, kteří byli v celé Evropě pronásledováni. Teprve čas ukázal, že názorová odlišnost je nejen možná, ale i velice důležitá a cenná. Kde není svoboda, tam se lidé dřív nebo později dostávají do zajetí lží a nenávisti. Zažili jsme to za normalizace a vidíme to dnes na východě.

To, co je pro lidi správné a prospěšné, je třeba hledat a ne shora nařizovat. Pravdu nelze spálit ani umlčet. Jiným názorům je třeba naslouchat. Pravda je skryta v dialogu, vzájemném naslouchání, úctě a respektu - k Bohu i člověku. A právě o to se nyní bojuje na Ukrajině.

O Janu Beránkovi víme, že působil od roku 1600 jako správce bratrského sboru v Žeravicích, v roce 1609 sloužil ve sboru ve Slížanech a od roku 1609 ve Ždánicích, v jednom z největších sborů Jednoty bratrské na Moravě. Byl váženou osobností pro svou učenost, opatrnost a mravní dokonalost. Ve Ždánicích se roku 1616 oženil s Rozinou, vdovou po Mikuláši Bezděkovském, jehož syna přijal za svého a odkázal mu po smrti manželky veškeré své jmění, jako kdyby tušil, co ho čeká. Víme také, že vlastnil vinohrad, takže i lidové písně o dobrém víně, které dnes uslyšíme, budou víc než případné.

Veřejně zmrskat a upálit kněze muselo být už tehdy něčím mimořádně krutým. Ale vzpomínka na Jana Beránka nevybledla.

Socha Jana z Pomuka, pod kterou stojíme, může být skrytou vzpomínkou na místo, kde umíral Jan Beránek. Oba Janové přece zemřeli násilnou smrtí. Ždánice jsou však spojeny s další podobnou událostí, která se stala před osmdesáti lety. Dva místní katoličtí kněží, farář Václav Kostiha a kaplan František Voneš, byli zatčeni a v červnu 1942 popraveni v brněnských Kounicových kolejích za to, že ukrývali parašutisty. Nacisté tak chtěli ukázat, že jejich moc se před ničím nezastaví.

Ale všichni násilníci díky Bohu nakonec prohráli. A prohrají i dnes a prohrají i zítra. Mimo jiné i proto, že před sebou máme příklady a vzory statečných lidí, kteří byli připraveni obětovat se a dokonce i zemřít pro zachování svobody, národa, víry a naděje.

Ukázali nám, že existují hodnoty, kterým dali svou obětí tu nejvyšší hodnotu. Jejich statečnost nás zavazuje, abychom tyto hodnoty hájili, podporovali a vysvětlovali je svým dětem a vnukům. Nejsou samozřejmé ani laciné ani zbytečné. Bez nich by byl náš život chudý, prázdný a smutný. Člověk potřebuje ke svému životu ještě něco víc než jen starost o to, co bude jíst a pít. Víru, že náš život je součástí něčeho, co nás přesahuje a pro co má smysl nejen žít ale i zemřít. Pro křesťany všech církví je tou nadějí a vírou Ježíš Kristus, který nás svou obětí na kříži vykoupil z hříchu a vstal z mrtvých.

Jiří Gruber, projev při veřejném shromáždění ve Ždánicích 19. 3. 2022

Hudební nešpor v Blahoslavově domě

To čiň! – Setkání s J. A. Komenským

V nedělní večer 20. 3. 2022 jsme se společně sešli k hudebním nešporům v Blahoslavově domě. Účastníci si mohli poslechnout bohatou škálu díla Jana Amose Komenského, tedy jeho písňovou a literární tvorbu. Zazněly úryvky z děl Truchlivý, Labyrint světa a ráj srdce nebo Informatorium školy mateřské. Z písní nám místní pěvecký sbor Godháj zazpíval 14 písní z rukopisu J. A. Komenského nebo z doby, v níž žil. Program byl zpestřen také dvěma varhanními úpravami Komenského písní, které zahrál Jan Pikna.

Jan Pikna, foto: Daniela Stopková

Ordinace výpomocných kazatelů II. část

V neděli 30 ledna se v kostele svatého Josefa ve Svitavách, který nám ochotně zapůjčila místní římskokatolická farnost, shromáždili zástupci většiny sborů brněnského seniorátu, aby byli přítomni pověření nového seniorátního výboru a ordinace tří nových výpomocných kazatelů. Podrobnější informaci jsme přinesli v minulém čísle. Nově ordinovaní se během bohoslužeb krátce představili. Jejich cestu k víře a ke kazatelské službě jsme vám slíbili v našem časopise postupně představit. Minule jsme uvedli text sestry Barbory Žilkové a nyní přinášíme texty bratra Víta Vykoukala ze sboru v Heršpicích a Davida Šmída ze sboru ve Svitavách.

Jiří Gruber

Jmenuji se Vít Vykoukal, je mi 32 let, a spolu s manželkou bydlíme v Heršpicích, kam patříme i do sboru. Jsem vystudovaný materiálový chemik a až do konce minulého roku jsem pracoval na Masarykově univerzitě v Brně. Od nového roku pracuji ve vývoji ve firmě, která vyrábí elektronové mikroskopy.

Nevyrůstal jsem v tradiční evangelické rodině. Moji rodiče církevně vůbec nežili. Otec je dokonce zapřisáhlý ateista. Do kostela jsem začal chodit se svým dědečkem, který byl nejzapálenější evangelík naší rodiny. Myslím si, že k víře jsem si nehledal složitou cestu. Chodil jsem do kostela, do nedělní školy, a jako teenager jsem projevil zájem o konfirmaci. Pokřtěn a konfirmován jsem byl ve svých 16 letech. Ještě jako mládežník jsem byl i zvolen do staršovstva, kde jsem až do minulého roku působil.

Když jsem uslyšel o možnosti studovat na výpomocného kazatele, zaplesal jsem radostí a ihned se přihlásil. Jsem si plně vědom, že nikdy nemůžu dosáhnout kvalit našich farářů, a i proto k této funkci přistupuji s velkou pokorou a vírou v pomoc našeho Pána, na kterou se především chci obracet. Věřím ale, že církev je tu pro všechny a my všichni za ni máme odpovědnost.

Pečlivě sleduji postavení nejen naší církve, ale náboženství obecně v naší společnosti a rád bych byl živým svědkem toho, že vírou lze skutečně žít a že může být integrální součástí i „moderního mladého člověka.“ Prostě bych rád dokládal, že věřit v Boha má smysl i dnes a křesťanství má co nabídnout všem. Že to není nic divného. Při bohoslužbách, a nejen při nich, bych rád mluvil svým jazykem, užíval příklady z oboru popkultury a současných technologií, a snažil se tak přenášet boží slovo do dnešní doby a do prostorů i mimo naše kostely. Rád bych promlouval i k lidem své generace a mladším, protože mi přijde, že se na nás občas zapomíná. Rád bych naslouchal lidem a pokoušel se porozumět jejich starostem, ale i radostem. Byl tu pro ně. Rád bych, aby moje slova byla prostoupena něčím, čemu říkám pragmatická teologie, tedy něco, jak se víra otiskuje do mého života a co mi přináší. Hlubší teologické úvahy musím přenechat moudřejším, učenějším.

Bratr synodní senior nás vyzval, ať uvedeme příklad nějaké biblické postavy, která nás oslovuje. Z toho mám velikou radost, protože jsem se na to pravidelně ptal konfirmandů při promluvách se staršovstvem. Takto o bibli totiž skutečně přemýšlím. Mám rád proroka Jonáše. Je ekumenický a připomíná mi, že dělat chyby je lidské – já totiž chyby nenávidím a on mě zase vrací nazpět a mimo jiné mi vzkazuje, že je to v pohodě. Pán mě i přes mé chyby má moc rád a nenechá mě padnout. Velmi mě také oslovuje Jan Křtitel pro svou nesmírnou odvahu, pokoru a nepodlehnutí svodům pokušení.

Ve škole jsem pod monitorem měl napsáno – Nezapomínej na svěřené hřivny – kolik jich vrátíš? Trochu jsem tím dráždil každého, kdo přišel do mé kanceláře. Divné slovo – hřivna a já dráždím moc rád, ale především si toto chci pamatovat a naplnit tím své dny.

Svoje úvahy nad Bohem bych dnes rád probíral se svým dědečkem, už to ale nejde. Na parte si vybral text z Janova evangelia: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít. (Jan 11, 25) Já v to věřím, a tak nezbývá než počkat – jednou si o tom snad hezky pokecáme. Amen

David Šmída

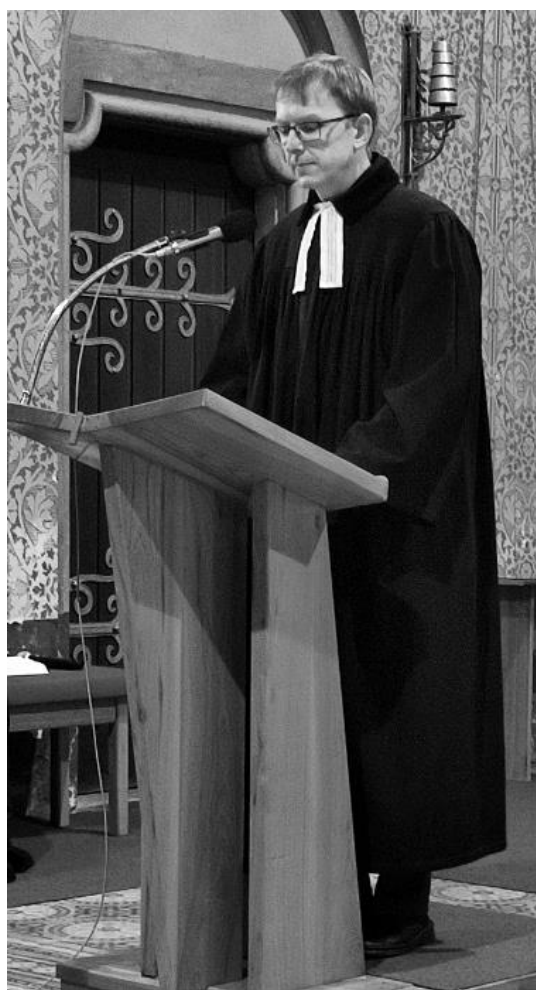
I řekl Bůh: „A bylo to dobré.“

Jako dobré vnímám to, že výpomocní kazatelé mají v církvi své místo, že všechno nestojí pouze na bedrech farářů a farárek. Vnímám, že kazatelů v církvi ubývá, a že bude třeba těch, kteří zaslechnou hlas a dají se do služby. Do služby Bohu a církvi.

Hlas jsem zaslechl, hozenou rukavici jsem zvedl a stojím zde, abych veřejně přijal povolání.

Chtěl bych povědět, že tuto službu přijímám s velkou pokorou, možná i se strachem. Mívám (a také mám) pochybnosti, jestli si neberu příliš velké sousto. Jestli já, chybuující a hříšný člověk, nebudu kázat vodu a pít víno.

Když se podívám na svůj život, tak vidím chvíle, kdy jsem byl dole (tedy že jsem měl pochybnosti sám o sobě, o svém životě i pochybnosti o své víře). Ale vidím také chvíle, kdy jsem byl

nahoře (plný sil, zdravé sebedůvěry a víry v Boha, kdy jsem přímo cítil, že Pán Bůh je přítomen, že je se mnou).

V životě jsem potkal různé lidi a četl různá místa v bibli. Obojí mi bylo a je inspirací. Těžko některé vybírat a jmenovat. Ale třeba nedávno mne oslovil začátek knihy Jozue, kde můžeme číst:

„Bud' rozhodný a udatný, plň, co je v zákoně, neodchyluj se od něho, a tak budeš prozíravě jednat všude, kam půjdeš. Nad knihou zákona rozjímej ve dne v noci, abys mohl plnit vše, co je tam napsáno. Potom tě bude na tvé cestě provázet zdar, potom budeš jednat prozíravě.“

BÝT S DRUHÝM

A co teď?

10 námětů k tomu, jak to nyní zvládnout a co dělat...

1. Je normální cítit rozechvění, strach, bezmoc, hněv, lítost... a třeba i pocity, které jsme dosud nezažili. Nebojme se je přijmout, prožít a vyjádřit - sdílením, vyjádřením (slovně, beze slov). Mluvme o nich spolu.
2. Co nejvíc žijme tady a teď a užívejme si, co jsme a máme nyní. Uvědomujme si cennost „všedních“ darů, jako je třeba spaní ve vlastní posteli, jídlo s blízkými, teplá voda...
3. Pečujme o sebe, jak to jde, každý tak, jak to je pro něj nejlepší.
4. Běžme na pomoc. Vyjádřeme podporu účastí na demonstraci, modlitební akci, zapálením svíčky, a hlavně prakticky, např. pošleme peníze ověřeným organizacím ad.
5. Nedělejme velká a neuvážená rozhodnutí. Nechme si projít hlavou, pokud máme nějaký nápad, plán, konzultujme ho - abychom skutečně byli pomoci.
6. Informace získávejme z ověřených zdrojů, budme obezřetní k tomu, co k sobě pustíme. A hlavně - zprávy sledujme přiměřeně často, nenechme se pohltit.

7. Budíme navzájem laskaví, nedělejme škatulky, hlavně vůči „všem Rusům“ a „všemu ruskému“.

8. Zkusme usilovat o přinesení dobra v tom kousku světa, kde žijeme. Jakkoliv a čímkoliv. Úsměvem, posbíráním odpadků, uděláním radosti blízkým i vzdáleným.

9. To, co děláme, v čem jsme dobří, dělejme naplno (ale ne na svůj úkor), tak jak můžeme, a tím „zlepšujeme“ právě ten svět, ve kterém žijeme.

10. V této době si silně uvědomujeme význam hodnot, jako mír, svoboda, lidství, sounáležitost - skvělý základ k tomu, abychom si je „hýčkali“ a s úctou k nim přistupovali i v budoucnu.

Bohuslava Horská, krizová interventka

STATEČNÉ ŽENY V BIBLI

Lea a Ráchel

V dnešním medailonku vstupujeme do příběhu, který je plný skrytých významů i ženské revnivosti. Každé jméno je zároveň popisem vlastností či situace, postavy tu nejsou černobílé – dobré nebo špatné. Ale snoubí se v nich jejich stinné a světlé stránky, tak jako v každém z nás. Ráchel jako by byla hrdinkou a Lea žila v jejím stínu, jenže i to se mění.

Jde o příběh biblických žen, ale vlastně do něj nelze vstoupit jinak než s mužem, který je neustále ženami ovlivňován. Tím mužem je Jákob (ten Istivý, podvodník). Dělá čest svému jménu, obelstil otce i bratra, když si přivlastnil požehnání, a teď mu jde o život. Na radu své matky Rebeky utekl do Cháranu ke strýci Lábanovi. Už na začátku příběhu tedy ženy určují směr cesty.

Cestou do Cháranu přenocoval Jákob v Bét-elu, tam ho Hospodin přesvědčil, že bude s ním, a pak ho již vidíme stát u cháranské studny. Na studni je velký kámen, který je potřeba odvalit. Jinak nebude studna zdrojem života, vláhy. Jákob nejdříve postává poblíž, doptává se na Lábanu. Pak spatří Ráchel – Ovečku a příběh by tady vlastně klidně mohl skončit, je to láska na první pohled, takže by stačilo, kdyby spolu měli tucet synů a žili šťastně až do smrti.

Jenže to by neodpovídalo životu ani biblickému paradoxu neplodných matek a prametek. Ráchel je první z rodiny, s kým se Jákob potkává. Jákob odvalí ten těžký kámen ze studny, obejmě Ráchel, políbí, pláče. Vlastně

nevíme, jaké pocity ten pláč provázejí – je šťastný, že našel lásku, nebo tuší, že svatba se sestřenkou nebude jen tak?

Romantická zápletka je vlastně celkem jednoduchá, Jákob chce Ráchel a Ráchel chce Jákoba.

Jenže tu máme ještě další proměnné – tatínka Lábana a starší sestru Leu. Ekumenický překlad o ní říká, že měla mírný pohled, kraličtí lépe překládají

mdlý. A k tomu to jméno Lea – Kravka. Do té se Jákob nezamíloval, nestál o ni, jeho srdce patřilo jen Ráchel, jeho Ovečce.

Jenže po sedmi letech služby přichází první velký zádrhel. Jákob má za to, že si bere Ráchel, Lában chce ale nejprve provdat starší dceru. Do toho hromadné veselí, spousta lidí, alkohol, zahalená nevěsta. A ráno Jákob s hrůzou zjistí, že naletěl, dali mu Leu.

Dostává i Ráchel, ale musí za ni odsloužit dalších sedm let. A také se dostává do bitvy mezi láskou a plodností. Dát přednost milence nebo matce? Jákob zůstává v srdci věrný své Ráchel, ale děti má s kdekým. Možná tomu dnes úplně nerozumíme. Co je ale dobře srozumitelné, že v nastalé situaci vlastně trpí všichni – obě ženy, jejich otrokyně, i Jákob zmítající se v podivuhodném milostném trojúhelníku.

Starosti žen v příběhu jsou vlastně dost aktuální, jedna chce být milována, druhá chce být matkou. Ráchel byla milována, ale neplodná. A Lea mezi tím rodí jednoho synka za druhým, a v tom všem má prsty Hospodin. Ani jedna z žen není spokojená, Ráchel touží po synech a Lea by chtěla trochu lásky, uznání, vždyť ona je matkou. Ráchel pláče, chce zemřít a pak se rozhodne, že půjde cestou, kterou kdysi zvolila už Jákobova babička Sára, dá mu dítě skrz svou otrokyni. Otrokyně Bilha pro ni porodí dva syny, Dana – Obhájce a Neftalího – Zápasník, jenže i Lea má otrokyni, která za ni zplodí syny. Ráchel už byla zoufalá, takže dělala zoufalé věci. Lein nejstarší syn Ruben našel na poli jablíčka lásky, známá taky jako mandragora. Rostlina, jejíž kořen vypadá jako malý človíček. Rostlina slibující lásku a plodnost. To přesně Ráchel potřebovala, a tak je s Leou vyměnila za noc s Jákobem, použila sex jako platidlo. Jenže o této noci Lea znovu otěhotněla a dala Jakobovi pátého syna a pak ještě šestého a dceru.

Až poté se Bůh na Ráchel rozpomněl a otevřel její lůno, a tak se i ona mohla stát matkou. Porodila dva syny, Josefa a Benjamína, při jeho porodu zemřela. Syn Benjamín (syn zdaru) se měl jmenovat Benoním (syn zmaru), snad kvůli tomu, že Ráchel tolik toužila po plodnosti, že ukradla otcovy

bůžky, nechtěla spoléhat jen na Hospodina, ale zařídit se po svém. Jákob ale dítě své milované ženy přejmenoval.

Ten příběh je starý, ale vlastně stále aktuální. I dnes spolu bojují matky a milenky. I dnes si muži vybírají mezi láskou a plodností. Snažíme se plánovat mateřství i vztahy a nemáme to příliš v rukách, stejně jako tenkrát.

Anna Peltanová

Foto: jablíčka lásky – mandragora

POJĎME SPOLU

Klobouky u Brna

V sobotu 2 října 2021 se po několika odkladech uskutečnila 4. ekumenická pouť, tentokrát z Klobouk u Brna do Žarošic. Tak jako v minulých letech uveřejníme v našem časopise sérii článků, které se zabývají duchovní historií míst, kterými jsme během pouti prošli, kde jsme se zastavili, zpívali, modlili se, jedli a přemýšleli. Výchozím bodem byl tentokrát areál církevních budov kolem evangelického kostela v Kloboukách u Brna, kde jsme byli srdečně přivítáni v kostele a po krátké pobožnosti uslyšeli mnoho zajímavého o tom místě. Nyní přinášíme druhou část prvního zastavení.

Jiří Gruber

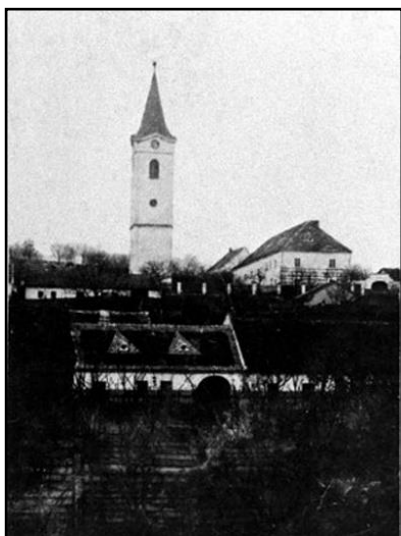
Náboženský život v Kloboukách - část II.

Skrytá církev na Kloboucku existovala díky spolupráci s kalvínskými sbory v Uhrách a byla také informována o existenci tolerančního patentu od okamžiku jeho vydání 13. 10. 1781, přestože záměrem vrchnosti bylo jej nepublikovat. Již 9. 11. 1781 postoupila vídeňská dvorská kancelář zemskému guberniu společnou žádost některých obcí, mezi nimi Nosislavi a Klobouk, o zřízení sboru reformované církve. V Kloboukách podalo tuto přihlášku 480 osob (98 rodin), tedy asi třetina obyvatel, ale zábrdovický klášter jako lenní vlastník se k otázce odmítl vyjádřit, jistě i proto, že v té době byl více zaměstnán jiným dopadem josefínských reforem – hrozbou svého zrušení. Byrokratické průtahy umožnily **sbor reformované církve vytvořit až v říjnu 1782**, kdy se klobouckým pastorem stal lučenecký rodák **Pavel Šlachta** (1743-1813). I když pocházel z Uher, kde také vystudoval, jeho zcela mimořádnou výhodou bylo, že uměl česky, protože pocházel z řad příslušníků tajné církve, kteří v době perzekuce emigrovali do Uher. Protože úřady nepovolily převod kaple sv. Barbory r. 1784 na evangelický sbor, byla pro novou modlitebnu zakoupena r. 1786 panská bednárna a postupně přestavěna pro bohoslužebné účely.

Tři uherští faráři, kteří se v Kloboukách vystřídali po Pavlu Šlachtovi, byli neobyčejně odlišnými osobnostmi. Se Šlachtovou mírnou povahou velmi kontrastovala vzpurná povaha **Istvána Kálnaye** (1763-1798), který byl farářem klobouckého sboru v letech 1787-1792 a tvrdošíjně odmítal se podříditi těm josefínským ustanovením, která pokládal za diskriminační (např. povinnost platit štólu katolickým duchovním nebo zapisovat členy rodiny do katolické matriky). Dostal se tak do ostrého konfliktu jak se zemským guberniem, tak i se superintendentem moravské reformované církve Michaellem Blažkem.

Třetím farářem sboru byl v letech 1792-1807 **Sándor Kún** (1762-1837), švagr Michaela Blažka. Blažkovsko-kúnovská farářská dynastie pak působila po několik generací nejen na Moravě, ale také ve Spojených státech. Vnuk Sándora Kúna František (1825-1864) odešel na americký Divoký Západ v době jeho skutečné divokosti a působil jako učitel klasické filologie a duchovní roztroušených českých a německých osadníků ve státě Iowa, kdo ho později nahradil nosislavský rodák Václav Losa.

Čtvrtým farářem byl v letech 1807-1840 **János Simon** (1761-1840), původem z Kocse u Komárna. Dobové vzpomínky zmiňují jeho nepřístupnou, ba zlou povahu, pokud šlo o vztahy mezi lidmi a náboženskou tolerancí, protože nedodržování kalvínských zásad udával jako přestupek vrchnosti a policii (zakazoval například věřícím samostatně číst české postily). Na druhé straně byl velmi oblíben právě u vrchnosti a úřadů, což mu umožnilo organizačně zajistit řadu pro sbor velmi praktických kroků: hřbitov i školu.

Reformovaný sbor v Kloboukách se stal jedním z největších na Moravě a navázal na slávu Jimramova tím, že byl od roku 1884 sídlem superintendenta moravskoslezské reformované církve až do vzniku ČCE roku 1919. Pátým farářem totiž byl v letech 1840-1877 **Josef Totušek** (1807-1877), vychovaný v Jimramově Michaellem Blažkem. Ten se stal superintendentem reformované církve a měl to štěstí, že roku 1861, když to nové rakouské předpisy konečně umožnily, mohl pro kloboucký sbor obstarat zvony a zavěsit je na vysoké zvonici, o níž pak psal ve svých dopisech **Tomáš Masaryk** (1850-1937).

Ten celá 70. léta 19. století zajížděl na prázdniny do Klobouk, kde od r. 1871 jeho otec na zámku pracoval, a udržoval mimořádně intenzivní kontakty s dcerou svého profesora bohemistiky **Zdenkou Šemberovou** (1841-1912). Napsal jí 130 obširných dopisů, z nichž mnoho je datovaných právě na klobouckém zámku. Tehdy se ještě Masaryk jednoznačně cítil katolíkem, i když si pochopitelně všímal sociologických aspektů konfesního soužití, a byl si dobře vědom sporů, které se relativně nedávno vyostřily stavbou evangelické zvonice.

Masaryk o tom píše Zdence Šemberové 21. července 1875: „...Popíšu Vám raději bydlo své - abyste poněkud znali žití zdejší. Městys Klobouky, založený snad už v desátém století, leží v nemalé kotlině, vytvořené nevysokými, lesem a vinohrady porostlými kopci; k severu jest ves chráněna, jsouc zatarasena pohořím písečnatým, k jihu jest otevřena; tím snad možno si vysvětliti příjemné podnebí a zdravý vzduch... Já bývám v zámku... pohlížím oknem v pěknou zahradu a právě teď na strom; lípu, obrostlou věčně zeleným břečtanem; přes můstek dostanu se k faře katolické, nad níž se na kopečku vypíná kostelíček, a výše, na temeni téhož kopečka, stojí kaplička svaté Barborky; a tam stanu skoro každý večer a zírám podepřen o stoleté lípy obklopující chrám Páně až k Buchlovu, Velehradu a vůbec až ku Karpatám. Jest hodina osmá; napřed bijí hodiny naše - a pak na druhém konci městečka protestantské věže. Dříve prý bily helvítské spíše, ale pan děkan nařídil, aby hodinář toho dbal, aby ty naše vždycky dříve bily, protože nám patří přednost. Právil jsem, že je hodina osmá, není pravda? A nesmím tedy myšlenky vypustiti o tom, jak v jednom a tomže místě lidé, protože se Bohu jinak klaní, se nenávidí, se pronásledují. Zazvoní klekání... Svatý klid se rozhostil... Ubytoval se taky v hrudi lidské?"

Dva roky po napsání oněch řádků se Tomáš Masaryk seznámil za svých studií v Německu s **Charlottou Garrigue** (1850-1923) a r. 1878 s ní v New Yorku uzavřel civilní sňatek.

Farářem evangelického sboru byl v letech 1877-1922 dr. **Ferdinand Císař** (1850-1932), další moravský superintendent reformované církve, vrstevník Tomáše Masaryka a osobnost s ním dobře srovnatelná jak vzděláním, tak i mezinárodními kontakty. Právě Ferdinand Císař dal r. 1883 na místě původní modlitebny a věže vybudovat současný **evangelický kostel a faru**. Je velmi pravděpodobné, že to byl právě Ferdinand Císař, kdo v duchovní rovině pomohl katolíkovi Masarykovi chápat unitářku Charlottu Garrigue. Na bohoslužby Ferdinanda Císaře do evangelického kostela v Kloboukách začal s Charlottou chodit vzápětí po svatbě. Roku 1880 přerušil své vztahy se Zdenkou Šemberovou a 31. 8. 1880 se přihlásil (prostřednictvím Ferdinanda Císaře) do evangelického sboru v Heršpicích u Vyškova, spravovaného tehdy Oskarem Opočenským, vnukem reformovaného superintendenta Jiřího Opočenského, který nastoupil po Michaelu Blažkovi.

Masarykovi pochopitelně byli také čestnými hosty inaugurační slavnosti nového evangelického kostela r. 1883. Roku 1899 se k téže církvi přihlásila další kulturní osobnost Kloboucka – spisovatel **Jan Herben** (1857-1936), který pocházel z velmi podobných sociálních poměrů jako Masaryk (jeho otec byl správcem statku v Čejčce) a byl blízkým Masarykovým přítelem. V jeho revui *Čas* vycházely jak články Masarykovy a Kramářovy, tak i díla Petra Bezruče a Jana Karafiáta.

Mezitím však od 70. let 19. století procházela Kloboučkem a životem dr. Císaře nečekaná zkouška v podobě probuzeneckého hnutí, které lze s mírnou nadsázkou označit za třetí reformaci v českých zemích. František Kun upoutal pozornost americké presbyterské církve, a tak *American Board of Commissioners for Foreign Missions* financoval velkoryse pojatou misii v českých zemích v letech 1872-1881, které se ujala trojice misionářů Henry A. Schauffler (1831-1905), dr. Edwin A. Adams (1837-1927) a dr. Albert W. Clark (1842-1921). Misie začala v Praze, měla velký vliv ve východních Čechách a už roku 1774 se přesunula na Moravu. Misie měla v českých zemích tři velmi zásadní následky:

- touhu mladých lidí v tradičních protestantských církvích po náboženském prožitku formou osobního setkání s Kristem (a následně často odsouzení starší generace jako povrchní, racionální a žijící v hříchu);

- touhu česky mluvících evangelíků po osamostatnění české evangelické církve, která vyvolala konflikty v tradičně smíšených sborech, například v Brně;
- vznik **svobodné reformované církve**, která v sobě zahrnula i české stoupence ochranovské Jednoty bratrské a byla přímým právním předchůdcem dnešní **Církve bratrské**.

Toto probuzenecké a vyznavačské hnutí představovalo podobný jev, jakým kdysi byla česká, nebo později luterská reformace, jenomže předmětem kritiky se nově stala sama církev reformovaná: ti méně radikální vyznavači se spokojili s požadavkem reformy „uvnitř církve“, ti radikálnější církev opustili a hlásili se ke svobodné reformované církvi. Tento jev byl na Kloboucku mimořádně výrazný a superintendent Císař, kterému vídeňská teologická fakulta nabízela profesorské místo a ženevská univerzita mu udělila čestný doktorát teologie, velmi těžce nesl popularitu mladé svobodné církve, ne vždy kultivovanou kritiku ze strany svobodné mládeže a úbytek farníků ve své vlastní farnosti. Bylo to pro něj jakési memento jeho vlastních činů. Superintendent Císař totiž velmi odhodlaně podporoval české reformované věřící v Brně, kteří pod vlivem zmíněného vyznavačského hnutí (a také vlivem rostoucího českého nacionalismu) vyjadřovali svou nedůvěru vůči tolerančnímu luterskému sboru v Brně. V součinnosti s nosislavským farářem Pavlem Nešporem a s Hermannem von Tardy, známým protektorem Čechů v c.k. vrchní církevní radě ve Vídni, dopomohl nespokojeným českým členům brněnského sboru, aby se osamostatnili. Zcela jinak se Ferdinand Císař díval na věc, když totéž hnutí vyvolalo touhu mladých stoupenců svobodné reformované církve osamostatnit se od jeho vlastního sboru.

Vážné spory mezi stoupenci starých a nových protestantských konfesí se táhly až do první světové války, kdy ustoupily závažnějším problémům: válce samotné, přestupovému hnutí po první válce, a pak německému národnímu socialismu a komunistické lidové demokracii. Konec komunistického období a léta devadesátá jsou v evangelických Kloboukách spjata se jménem **Jiřího Grubera**, který byl zdejším farářem v letech 1980-1998, než se stal farářem a seniorem v Brně. Za Jiřího Grubera vzniklo v Kloboukách také středisko Diakonie zvané Betlém, shodou okolností v domě rozporuplného Jánose Simona.

Petr Peňáz

Foto:

Původní evangelická zvonice z r. 1861 a Evangelický kostel a fara z r. 1883

Foto z pouti - Jan Franců

SVĚDECTVÍ

MLčíme-li tváří v tvář zlu, stáváme se jeho spojenci, až s ním nakonec splyneme.

Ruský útok na Ukrajinu nás přivádí do situace, o níž moje generace doufala, že už se nikdy nebude opakovat. Do války.

Rusko stále ještě vzpomíná na 27 milionů svých obyvatel, kteří padli za oběť nacistům za druhé světové války, když Hitler uskutečnil to, co několik let předtím předestřel v knize Mein Kampf. Jak ironickou pachutí má rok 1945, kdy Rusko oslavovalo vítězství nad nacismem, zapomíná, že s Hitlerem v roce 1939 podepsalo dohodu o neútočení, čímž se vlastně postavilo po bok strůjců druhé světové války. To, že na konci konfliktu v roce 1945 země slavila na straně vítězů, neznamená, že tehdejší viníci byli zbaveni odpovědnosti. Německá společnost se od poválečných Norimberských procesů s čelními nacistickými představiteli až do dnešních dnů kaje za spáchané zločiny proti lidskosti.

A co ruské pokání za nefalšovanou genocidu desítek milionů obyvatel zavražděných domácím komunistickým režimem ve dvou dekádách po konfliktu s Německem? To byla genocida psychická. A co mentální genocida, která pokračovala desetiletí po válce? Vražedné praktiky a touha zničit všechno a každého, kdo se odmítne podřídit, přešly do dalších generací. Takoví lidé dnes znovu stojí v čele země. Narodili se po válce, nezajímá je ani nenaplnuje obavami, co může válka způsobit. Koneckonců jejich děti nikdo do první linie na frontu nepošle. Jejich znalost historie se omezuje na abstraktní geopolitické myšlenky, nástroje k získání a udržení moci bez ohledu na to, kolika lidskými životy je zaplácena a kolik zkázy přinese. Kdokoliv by tvrdil, že rozpad Sovětského svazu byl největší tragédií 20. století – přesně tak, jak to podává Putin – musí být blázen. Měli bychom se radovat z toho, že rozpad neprovázelo krveprolití, že díky němu skončilo zajetí mnoha dalších národů i Ruska samotného.

Kéž by doba, kdy se Rusko vymanilo z područí svých vládnoucích elit, nebyla pouze dočasným stavem! Jednou z mnoha známek a symbolů, že se země vrací k časům před perestrojkou, bylo rozpuštění sdružení nevládních neziskových organizací Memorial, které v roce 1989 založil nositel Nobelovy ceny míru Andrej Sacharov. Sdružení se zavázalo vypátrat každou jednu oběť útlaku a udržovat vzpomínku na mrtvé při životě. Jeho rozpuštěním 29. prosince 2021 byly oběti útlaku znovu zabity. I tohle je

forma genocidy. Nikoliv v Ruskem okupovaném ukrajinském Donbasu, jak tvrdí Putin.

Ruský režim chce vymazat vzpomínky na své oběti. Pokud na ně zapomeneme, dopustíme se zrady. Jim už možná nesejde na tom, zda jsou zrazeny, nám by na tom ale mělo záležet, pokud nechceme mít stejný osud. Historie se opakuje vždy, pokud a když je zapomenuta.

Narodil jsem se v roce 1952 v Petrohradu a žil jsem tam 22 let, než jsem emigroval do Spojených států. Můj dědeček z otcovy strany odešel do války a nikdy se nevrátil. Příbuzní z matčiny strany padli za oběť nacistům v Oděse. Otec bojoval ve válce a byl dvakrát raněn. Matka přežila 900 dní blokády Leningradu.

Ruskou kulturu, jazyk a vznešené tradice mám v krvi. Vždy jsem měl a vždy budu mít. Synové a dcery ruského národa obohatili svět mimořádnými uměleckými díly a vědeckými objevy. Trápí mě, že se Rusko není schopno (nebo nechce) oprostit od své temné minulosti.

Rusové jsou schopni přinášet obrovské oběti a mají nekonečnou výdrž, opravdu rozumí pravé podstatě přátelství, štědrosti a soucitu, jedněm z nejšlechetnějších lidských vlastností. A přesto režim, který ovládá jejich životy na všech úrovních, tyto myšlenky systematicky ničí. Není úniku, protože neexistuje způsob, jak situaci změnit bez násilí.

Nevím, jestli ještě za mého života Rusko přijde na to, jak žít v míru samo se sebou a okolním světem. Zním staré ruské přísloví, které praví, že mluvití stříbro, mlčení zlato. Ano, existují ale okamžiky, kdy mlčíme-li tváří v tvář zlu, stáváme se jeho spojenci, až s ním nakonec splyneme.

Pokud budeme v této době mlčet, zradíme své svědomí a své hodnoty, až nakonec zradíme to, co je podstatou ušlechtilosti lidského ducha.

Semjon Byčkov, šéfdirigent a hudební ředitel České filharmonie

ŽILI MEZI NÁMI

Milena Šimsová *1933 †2022

V pondělí 21. února ve věku 89 let zemřela PhDr. Milena Šimsová, historička, archivářka, spisovatelka. Rozloučení se konalo v sobotu 5. března 2022 ve 14 hodin v Blahoslavově domě. Syn Martin připravil pro toto shromáždění její životopis:

Byla to statečná žena a historička-archivářka duší i tělem. Na studia historie-archivnictví na Filosofické fakultě v Brně v roce 1951 byla přijata díky intervenci profesora Šebánka, u toho také psala diplomovou práci a v roce 1968 disertační práci. Její otec Jaromír Procházka přeběhl v roce 1915

do ruského zajetí a poté bojoval v srbských a poté československých legiích, u Zborova byl raněn a do nemocnice jemu a jeho druhům přišel poděkovat osobně za bojové vystoupení pro budoucí československý stát Masaryk.

Narodila se na Slovensku, protože tam dědeček pracoval jako zeměměřič. V únoru 1945 byl zatčen na základě udání, že hledal cestu, jak předat Rusům plán německého opevnění Brna. Při výslechu ho gestapo utlouklo k smrti.

Protože si vzala evangelického faráře, nemohla pracovat v archivu, protože archivy patřily pod Ministerstvo vnitra, a tak si svůj archiv vybudovala doma. Věnovala se nekomunistickému odboji, jejím spolužákem a posléze spolubojovníkem v Chartě 77 byl Jaroslav Mezník. Odboj na Vysočině probádávala spolu s Janem Tesařem. Její archiv byl tak rozsáhlý, že si na něj netroufli ani estébáci při dvou sedmihodinových domovních prohlídkách; v roce 1977 po vyjití Charty 77, otec byl mezi prvními signatáři, v roce 1978 po otcově uvěznění a v roce 1981 to byla dvanáctihodinová prohlídka poté, co byl zadržen francouzský kamión se samizdatovou literaturou, kde byl i balíček pro otce. Oni si ovšem na archiv netroufli i proto, že byl na půdě, kde byla zima a oni byli v ponožkách, protože maminka vždy důsledně trvala na tom, že se musí u dveří zout a pantofle jsme jim nepůjčovali. V archivu, který byl už zčásti předán Moravskému zemskému muzeu, je spousta skvostů k činnosti Ligy lesní moudrosti, YMCA, Jaroslavu Šimsovi, Nové orientaci, Patočkovi, Komárkové, J. B. Součkovi, Hejdánkovi, Trojanovi, Dusovi, otci a mnoha dalším. V poslední době se těšila ze svých tří pravnuček, i když jednu z nich už bohužel neviděla, protože je v New Yorku.

Martin Šimsa

Jan Pavlásek *1923 †2022

Narodil se v Praze u Dejvického nádraží v Žižkově ulici 27. 10. 1923. V půl roce se dostal do Kolína nad Rýnem, kde jeho otec působil v diplomatických službách. V Kolíně chodil dva roky do německé obecné školy. Po návratu do Prahy začal v roce 1932 svou skautskou stezku, které zůstal věrný po celý život. Roky 1934 – 38 prožívá ve Vídni, potom jeden rok v Táboře a další v Praze. V roce 1942 dokončuje gymnasium a na podzim je nasazen

do Německa. O Vánocích 1943 je přesunut do Prahy do budovy starého výstaviště v Holešovicích. Zúčastní se 5. 5. 1945 pražského povstání.

V roce 1946 přichází na Moravu, na vysokou školu veterinární v Brně. V srpnu 1950 promuje a dva roky působí v ústavu hygieny potravin. Od Velikonoc 1952 začíná pracovat na veterinárním středisku v Bystřici nad Pernštejnem.

Do života mu vstupují dvě ženy – Jaroslava a Miluše. První vztah trvá 20 let, poté Jaroslava umírá na rakovinu, a on se stará o syna a dceru. Druhý vztah trvá víc jak 40 let a je věnován pomoci všem v rodině.

Víc než 30 let byl vedoucím veterinárního střediska v Bystřici n. P. 25 let učil na střední zemědělské škole. 10 let byl předsedou pěveckého spolku Vysočina. Několik let byl předsedou rodičovského sdružení při gymnasiu.

Hodně času věnoval práci s dětmi a mládeží, nejdřív v přírodovědeckém kroužku, a poté ve skautské organizaci. Bystřicko poznal na svých cestách dokonale a tento kraj si zamiloval. Převážnou část života prožil na Vysočině. Závěr života prožil v Praze u dcery v domě svých rodičů. V Praze také ve vojenské nemocnici 20. 2. 2022 jeho život skončil.

Tento životopis si bratr Jan Pavlásek sám předem sepsal pro případ svého pohřbu.

Vážení přátelé, ve své skromnosti Jenda Pavlásek nezmínil důležitou věc: Za svůj dlouhý život ovlivnil pozitivně obrovské množství dětí a mladých lidí. Jako skautský vedoucí byl ctěn a milován, a zanechává skvělou vzpomínku v srdcích opravdu velkého zástupu těch, kteří s ním kdy byli v kontaktu. Také pro mě byl v dětství důležitý, nejprve jako přítel naší rodiny, a později v letech 1968 – 1971 jako vedoucí evangelických táborů na Blažkově. Jsem rád, že jsem mu v dospělém věku stihl poděkovat za vše, co pro mě v dětství znamenal. Odpověděl lakonicky: „Dávej to dál.“ Já se snažil, ale nemělo to ty grády, chyběl mi jeho smysl pro humor, chyběl mi ten jeho správný esprit. Jenda Pavlásek byl výjimečný člověk, a díky Bohu za něj.

Štěpán Hájek, obřadní síň krematoria, 1. 3. 2022

PROSBY

Náš Bože, když nebudeš s námi a při nás,
jak lze zabránit šíření války a násilí,
tomu, aby stále více lidí bylo zraňováno a umíralo,
tomu nepředstavitelnému utrpení v Evropě.

Modlíme se za lidi na Ukrajině,

kteří jsou vydáni na milost a nemilost ruským útokům:
za matky, které se bojí o životy svých dětí,
za muže, kteří nemohou chránit své rodiny,
za všechny, kteří museli opustit své domovy,
za zemi, jejíž sen o svobodě je brutálně ničen.
Bože, nenechávej je bez podpory!
Tolik mladých mužů na obou stranách
musí nyní riskovat své životy kvůli válce,
která přináší jen bídu a utrpení,
která ničí jejich svědomí,
která je vězní v tom,
že musejí poslouchat život ničící rozkazy.
Bože,
i kvůli nim tě prosíme o ukončení války.

Modlíme se za všechny,
kteří mají moc,
kteří mohou ovlivnit dění
a stanovit meze Putinově megalomanii:
Posilni jejich jednotu,
dej jim moudrost pro správná rozhodnutí,
dej jim i odvahu se jich držet,
zvláště tehdy, když je jiní bodají do zad.

Modlíme se také za samotného Putina a jeho přísluhovače,
aby se vzpamatovali a ukončili násilí,
které ohrožuje Evropu a celý svět.

Bože, bojíme se toho, co přijde.
Najednou je i náš život v míru,
který jsme považovali za samozřejmost,
ohrožen.
Najednou cítíme hrozby,
o kterých jsme si mysleli,
že v našich krajích nejsou možné.
Stůj při nás a posiluj
tváří v tvář všemu strachu
naši důvěru v tebe a tvou dobrotu.

Modlitba Sylvie Bukowské, německé reformované teoložky. Její modlitby můžeme znát z knih Vždyť se mnou jsi ty... (Ty jsi se mnou).

Přeložil Ondřej Macek.

DIAKONIE ČCE

Milí čtenáři Setkávání, zdravíme vás z Brněnské Diakonie.

V únoru nás všechny zasáhla válka na Ukrajině, která byla často ústředním tématem u našich klientů. Spousta z nich se ptala na možnosti zapojení a pomoci. I přes toto náročné období jsme si našli čas na veselé chvílky. Do Centra denních služeb Brno začala docházet rodina naší klientky spolu s fenkou Zlatuškou. Pro klienty je to velmi oblíbené a vítané zpestření, a tak jsme se společně domluvili na pravidelných návštěvách.

Sál Komunitního centra v Židlochovicích se naplnil jeden březnový středeční večer, kdy Klára Šenkyříková, specialistka na demenci, z Kontaktního místa České alzheimerovské společnosti, pořádala besedu s názvem Alzheimer = zapomínání? Téměř dvě hodiny utekly jako voda. Někteří účastníci byli zároveň i pečující, a tak zaznělo spousta příběhů „ze života“.

Díky jarnímu počasí jsme s klienty v Letovicích vyrazili na dva výlety. První byl na výstavu kamélií na zámku Rájec – Jestřebí a druhý do údolí

Chlébského potoka, které je na jaře poseto bledulemi. Oba výlety se moc vydařily a doufáme, že brzy uskutečníme nějaké další!

V Pečovatelské službě proběhl celodenní kurz o rozvoji týmové spolupráce pod skvělým vedením pana Mgr. Tomáše Kršňáka. Kurz měl zážitkový charakter, a jak řekl jeden z účastníků – „hodně nám pomohl stanovit si konkrétní kroky k lepšímu fungování v týmu.“

V následujících dnech nás čeká v Chráněném bydlení v Nosislavi velikonoční tvoření dětí a klientů a hned na začátku dubna, v sobotu 2.4. od 19 hodin koncert v Červeném kostele na podporu Diakonie v podání Vachova sboru moravských učitelek, na který vás srdečně zveme.

Za brněnskou Diakonii Magdaléna Šrubařová, PR0

BUDE

Sborový den v Brně I

Zveme naše členy na sborový den **na Květnou neděli 10. dubna. Bohoslužby** v Betlémském i Červeném kostele povede bratr farář Pavel Kašpar, v 11:30 bude v sále Václava Pokorného **Divadelní představení**: Písně, ve kterých poletují vlaštovky. **Společný oběd bude** na faře ve 12:30 a odpoledne ve 14:30 **přednáška** Bohuslavy Horské o tom, **jak pomoci člověku v krizi**.

Hudební nešpory v Červeném kostele

V **neděli 3. dubna** v 19:00 uvádí Chermon skladby Missa votiva doprovázenou verši Jana Skácela a Vigilia od Ladislava Moravetze. Účinkuje svatocecilský orchestr pod vedením Jana Gottwalda a komorní sbor Lenky Dohnalové Mlynářové. Biblické zamyšlení bude mít farářka Iva Květonová. Vstupenky budou v prodeji na místě před začátkem akce.

V **neděli 1. května** v 19:00 vystoupí smíšený komorní sbor Musica da camera, který uvede skladby Dady Klementové pro smíšený sbor a klavír na texty Jana Skácela. Dále uslyšíme cyklus Martina Jakubíčka pro smíšený sbor a klavír na texty ze sbírky Jakuba Demla Moji přátelé. Slovem provází farář Štěpán Hájek.

Kavárnička v Brně I

- 6. 4. Sestra Ludmila Marková přiblíží zajímavosti partnerského sboru v Basileji
- 13. 4. Sestra Věra Bednářová připomene Miladu Horákovou
- 20. 4. Vystoupení studentů z hudebního oddělení konzervatoře
- 27. 4. Bratr Jan Franců promítne fotografie ze svých cest

Pojďme spolu

Na **sobotu 23. dubna** je připraven již 5. ročník ekumenické pouti Pojďme spolu. Tentokrát půjdeme ze Žarošic přes Heršpice do Slavkova. Sraz v 9 hodin ráno v ř.k. kostele v Žarošicích (autobus jede v 8.12 ze Zvonařky, nást. 29 směr Kyjov). Půjdeme přes Konůvky, Jalový dvůr (polední přestávka na oběd s polévkou) a přes Heršpice (zde možno pouť ukončit) do Slavkova.

Bližší informace a přihlášky na [http: pojdmespolu.cz](http://pojdmespolu.cz)

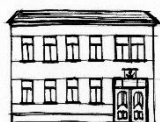
EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

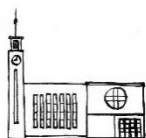
Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I
Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453
email: sbor@cervenykostel.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Ondřej Macek, Iva Květonová, Jiří Gruber, faráři
kurátor: Václav Matoulek, past. pracovnice: Marie Matoulková

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II
Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangelnet.cz>
kazatelé: Martin Horák, Jarmila Řezníčková, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera

Farní sbor ČCE v Brně-Husovicích
Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://www.ccehusovice.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Jaromír Klimek

Farní sbor ČCE v Brně-Židenicích
Kostel Jílkova 74, fara Konečného 6, tel: 732 819 626
email: zidenice@evangelnet.cz, <http://zidenice.evangelnet.cz>
kazatelka: Radmila Včelná, faráčka
kurátor: Miroslav Maňák

Diakonie ČCE - středisko v Brně
Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Lenka Svobodová

**Evangelická akademie,
Vyšší odborná škola sociálně právní**
Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz
Střední zdravotní škola Evangelické akademie
Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,
<http://www.eabrno.cz>
ředitelka: Renata Michálková
kaplanka: Marta Židková

Filipka: Škola příběhem - církevní základní škola
Filipinského 1, 615 00 Brno-Židenice, tel: 724 955 544
email: skolafilipka@gmail.com
<https://skolafilipka.cz>
ředitelka: Ruth Konvalinková

Setkávání - brněnský evangelický měsíčník. Verze pro elektronickou distribuci. Ročník 2022 (XXIV).
Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Martin Horák.
Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 20 Kč. Roční předplatné 200 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně.